

Тернопільський національний
медичний університет
імені І.Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я
України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради

«29» 08 2025 року № 10

Наказ ректора

Тернопільського національного
медичного університету
імені І.Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я
України

«29» 08 2025 року № 532

Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

1. Загальні положення

1.1. Дане положення розроблене на виконання ст.51 ЗУ «Про вищу освіту» відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року №93 та Інструкції про виробничу практику здобувачів вищої освіти затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03 жовтня 1995 р. №179.

1.2. Головне завдання виробничої (клінічної, переддипломної) практики - закріплення знань, одержаних у процесі навчання, засвоєння і вдосконалення практичних навичок в умовах майбутньої діяльності на базах закладів охорони здоров'я, реабілітаційних, лікувально-профілактичних, хіміко-фармацевтичних закладів, аптек тощо.

1.3. Виробнича (клінічна, переддипломна) практика проводиться згідно з робочими навчальними планами підготовки лікаря (фармацевта, сестри медичної, парамедика, фізичного терапевта, асистента фізичного терапевта, спеціаліста громадського здоров'я, менеджера-управителя закладу охорони здоров'я, протезиста-ортезиста, клінічного психолога, психолога), в університеті за спеціальностями: 222 - медицина;

I2 – медицина; 221 - стоматологія; I1 – стоматологія; 226 – фармація, промислова фармація; I8 – фармація; 223 – медсестринство; I5 – медсестринство; 227 – фізична терапія, ерготерапія (терапія та реабілітація); I7 – терапія та реабілітація; 229 – громадське здоров'я; I9 – громадське здоров'я; 224 – технології медичної діагностики та лікування; I6 - технології медичної діагностики та лікування; 073 – менеджмент; D3 – менеджмент; C4 – психологія, які затверджені вченою радою університету та введені в дію наказом ректора.

2. Зміст практики

2.1. Зміст і послідовність практики визначаються освітньою програмою.

2.2. На підставі освітньої програми в університеті розробляються робочі програми з практики і додаткові методичні документи, спрямовані на покращення якості проведення практики здобувачів вищої освіти.

3. Бази практики

3.1. Практика здобувачів вищої освіти Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (далі - університет) проводиться на базах медичних, реабілітаційних та лікувально-профілактичних закладів, які відповідають вимогам програм з практики. Університет укладає договір з організаціями, закладами охорони здоров'я терміном до 5 років. При наявності клінік і аптек (навчальних), підпорядкованих закладу вищої освіти, можливе проходження практики на цих базах.

3.2. Для іноземних здобувачів вищої освіти бази практики передбачаються у відповідному договорі щодо підготовки спеціалістів і можуть бути розташовані як на території іноземних держав, так і в межах України.

3.3. Проходження практики здійснюється здобувачами вищої освіти на базі однієї або декількох установ охорони здоров'я, у залежності від їх профілю, а також від програм практики.

3.4. Іноземні здобувачі вищої освіти можуть самостійно, з дозволу відповідних кафедр, підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання, надавши лист-погодження від керівника практики в установі, в якій здобувач освіти буде проходити практику.

3.5. Здобувачам вищої освіти, які самостійно вибрали базу практики за кордоном, надається офіційний лист-скерування на практику з вказанням графіку проходження практики та видів практики відповідно до програми.

4. Організація практики

4.1. В університеті наказом ректора створений відділ практики, структурний підрозділ університету, який щорічно укладає договори з медичними закладами і за два місяці до початку практики погоджує з ними графіки її проходження, кількість здобувачів вищої освіти, прізвища керівників практики від бази.

4.2. З метою рівномірного розподілу здобувачів вищої освіти (за спеціальністю 222 - медицина; I2 – медицина; 221 - стоматологія; I1 – стоматологія; 226 – фармація, промислова фармація; I8 – фармація; 223 – медсестринство; I5 – медсестринство; 227 – фізична терапія, ерготерапія (терапія та реабілітація); I7 – терапія та реабілітація; 229 – громадське здоров'я; I9 – громадське здоров'я; 224 – технології медичної діагностики та лікування; I6 - технології медичної діагностики та лікування; 073 – менеджмент; D3 – менеджмент; C4 – психологія) на місцях практики можливе її проведення двома потоками в канікулярний період або протягом семестру за рішенням вченої ради університету.

4.3. Практика передбачає самостійне опанування здобувачами вищої освіти практичних навичок з дотримання вимог стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти щодо обсягу та видів практичної підготовки, що контролюється викладачами профільних кафедр та керівниками практики від бази

5. Керівництво практикою

5.1. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечують профільні кафедри університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в університеті здійснює керівник відділу виробничої практики студентів, який підпорядковується проректору з науково-педагогічної роботи.

5.2. Керівник відділу практики університету:

- здійснює організацію практики здобувачів вищої освіти відповідно до навчальних планів;

- бере участь у розробці робочих програм в університеті та в затвердженні їх на центральних методичних комісіях університету;

- контролює організацію та проходження практики здобувачами вищої освіти згідно до навчальних планів та робочих програм;

- забезпечує своєчасність видачі спільного наказу по університету та Департаменту (управління) охорони здоров'я обласної (міської) державної адміністрації (міської ради), в якому затверджуються бази практики.

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики та до прибуття здобувачів вищої освіти проведення відповідних заходів;

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом здобувачів вищої освіти на практику, надання здобувачам вищої освіти необхідних документів (направлення, програми, щоденник, календарний план), перелік яких встановлений навчальним закладом;

- повідомляє здобувачів вищої освіти про систему звітності з практики, а саме: подання письмового звіту у вигляді щоденника практики;

5.3. До керівництва практикою здобувачів вищої освіти залучаються досвідчені викладачі профільних кафедр, а також головні лікарі (генеральні директори, директори) та їх заступники (медичні директори) по лікувальній роботі, завідувачі профільними відділеннями лікувальних закладів, сертифіковані спеціалісти.

Керівництво практикою на базах здійснюють:

- керівники від профільних кафедр університету;
- загальний керівник від бази практики;
- безпосередній керівник на базі практики (клінічний супервізор – сертифікований спеціаліст)

5.4. Керівник від кафедри університету:

- розробляє робочі програми, силабуси та щоденники практики у відповідності до навчальних планів та програм практик, визначає теми індивідуальних завдань для здобувачів вищої освіти, надає здобувачам вищої освіти методичну допомогу,

- контролює перед початком практики підготовленість баз практики та прибуття здобувачів вищої освіти, проведення відповідних заходів;

- забезпечує безпосереднє керівництво практикою здобувачів вищої освіти на робочих місцях;

- забезпечує необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння здобувачами вищої освіти навичками, уміннями, знаннями у відповідності з програмою практики;

- веде облік присутності здобувачів вищої освіти на робочих місцях під час практики;

- контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку, веде або організовує ведення табеля відвідування здобувачами вищої освіти бази практики;

- доповідає керівнику відділу практики про всі порушення здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки, невиконання програми;

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом здобувачів вищої освіти на практику у лікувально-профілактичні заклади Тернопільської області та за її межами, надання здобувачам вищої освіти необхідних документів (договір, направлення, програми, щоденник, календарно-тематичний план, тему індивідуальної роботи, перелік практичних навичок, обов'язкових для засвоєння);

- до початку практики повідомляє здобувачів вищої освіти про вимоги, щодо бази практики; критерії оцінювання; систему звітності з практики, а саме: подання письмового звіту – щоденника практики зі звітом про засвоєні практичні навички, завіреного печатками лікувальної установи, виконання завдань індивідуальної роботи, та наказу по закладу охорони здоров'я (для здобувачів вищої освіти, які проходили практику за межами Тернополя або за місцем проживання);

- перевіряє звітну документацію здобувачів вищої освіти після завершення практики та у складі комісії приймає залік з практики, що є поточною успішністю здобувачів вищої освіти;

- подає у відділ виробничої практики студентів звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо покращення практики здобувачів вищої освіти.

5.5. Керівник призначається наказом ректора університету на кожен групу здобувачів вищої освіти (20-30 осіб), що проходять практику на базі закладів охорони здоров'я міста Тернополя, серед досвідчених професорів, доцентів, асистентів кафедр, які безпосередньо беруть участь у навчальному процесі з дисциплін, з яких проводиться практика.

Тривалість роботи керівника практики визначається навчальним планом і не повинна перевищувати шести годин на день (без урахування вихідних та святкових днів). Кількість годин керівництва враховується при складанні педагогічного навантаження викладача.

5.6. Загальний керівник від бази призначається наказом керівника закладу охорони здоров'я, яка є базою практики (головний лікар/генеральний диреткор/директор чи заступник по лікувальній і /або поліклінічній роботі (медичний директор), головна медсестра, старший провізор), з розрахунку на групу здобувачів вищої освіти до 10 осіб.

5.7. Загальний керівник від бази разом з керівником від навчального закладу доводить до відома здобувачів вищої освіти програму практики, організовує і контролює її відповідність програмі і затвердженим графікам проведення практики;

- проводить інструктаж здобувачів вищої освіти з охорони праці і техніки безпеки, контролює їх дотримання;

- спільно з методичним керівником практики університету організовує переміщення здобувачів вищої освіти на робочих місцях;

- звітує перед керівником закладу охорони здоров'я про хід і підсумки проходження практики здобувачами вищої освіти.

5.8. Безпосередній керівник практики здобувачів вищої освіти на базі призначається наказом головного лікаря (генерального директора, директора) установи, він:

- забезпечує безпосереднє керівництво практикою здобувачів вищої освіти на робочих місцях;

- забезпечує необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння здобувачами вищої освіти навичками, уміннями, знаннями у відповідності з програмою практики;

- організовує роботу здобувачів вищої освіти на робочих місцях;

- контролює дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, виконання програми практики;

- веде облік присутності здобувачів вищої освіти на робочих місцях під час практики;

- дає письмові об'єктивні характеристики виробничої діяльності кожного здобувача вищої освіти під час практики.

- оцінює роботу здобувача вищої освіти під час практики відповідно до критеріїв оцінювання передбачених робочою програмою практики.

6. Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- повністю виконати завдання, передбачені програмою з практики;
- виконувати діючі в закладі охорони здоров'я правила внутрішнього трудового розпорядку;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за доручену роботу, її результати нарівні зі штатними працівниками;
- вести щоденник практики, іншу звітну документацію, передбачену програмою з практики;
- подати керівнику практики письмовий звіт про виконання всіх завдань, передбачених програмою;
- своєчасно скласти залік з практики.

7. Організація закордонної практики студентів:

7.1. Метою організації закордонної практики є:

- сприяння інтеграції національної медичної освіти до світового медичного простору, на основі закріплення теоретичних знань здобувачів вищої освіти та вивчення практичного досвіду з організації та ведення практичної діяльності у лікувально-профілактичних закладах у розвинутих країнах;
- оволодіння здобувачами вищої освіти передовими медичними технологіями, вивчення досвіду, застосування сучасної медичної та діагностичної техніки, та набуття практичних навичок роботи з нею.

7.2. Проходження практики здобувачів вищої освіти за межами України здійснюється за наказом ректора університету. Навчально-методичне керівництво практикою здійснюють відділ практики студентів та відділ міжнародних зв'язків.

7.3. Відбір здобувачів вищої освіти для участі у закордонній практиці проводиться на конкурсній основі.

7.4. Умови конкурсу оприлюднюються на сайті університету та у газеті «Медична академія». Організація засідання комісії з відбору здобувачів вищої освіти для проходження практики за кордоном проводиться відділом виробничої практики студентів за наказом ректора університету.

7.5. Декани факультетів, керівники ННІ зобов'язані сприяти організації відбіркових турів, рекомендувати кращих здобувачів вищої освіти для участі у конкурсі.

7.6. При відборі здобувачів вищої освіти враховуються вимоги приймаючих закладів вищої освіти.

7.7. Здобувачі вищої освіти університету під час проходження закордонної практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів ;
- своєчасно прибути на базу практики за кордоном;
- у повному обсязі виконувати усі завдання передбаченні програмою практики і вказівками керівника, при можливості інформувати про хід проходження практики під час перебування за кордоном;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- підготувати звіт про проходження практики;
- своєчасно скласти залік з практики.

7.8. Відділ виробничої практики студентів організовує прийом іноземних студентів для проходження практики у вітчизняних медичних закладах на умовах взаємного обміну, які узгоджуються при встановленні контактів та листуванні із закордонними організаціями.

8. Підведення підсумків практики

8.1. Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності здобувача вищої освіти під час практики, підписаної безпосереднім керівником від бази практики.

8.2. Оцінка за виробничу практику визначається як сума оцінок поточної успішності (у балах) та оцінки підсумкового тестового контролю (у балах), який здобувачів вищої освіти складають у відділі незалежного тестування знань студентів

або у вигляді Об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) на базі центру симуляційного навчання. Всього здобувач вищої освіти за диференційований залік з виробничої (клінічної) практики може набрати **200 балів**, у тому числі за поточну навчальну діяльність (оцінювання безпосереднім керівником бази практики, на кафедрі та індивідуальної роботи здобувача вищої освіти) – **120 балів**, за результатами підсумкового тестового контролю – **80 балів**.

8.3. Протягом трьох днів після закінчення практики методичний керівник від університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики університету.

8.4. Оцінка за виробничу практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

8.5. Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку на заліку і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, відраховуються з університету.

8.6. Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються на загальній вченій раді університету.

**Проректор закладу вищої освіти з
науково-педагогічної роботи**

Аркадій ШУЛЬГАЙ

Керівник навчального відділу

Андрій МАШТАЛІР

**Керівник відділу
виробничої практики студентів**

Максим ГЕРАСИМЮК

Начальника юридичного відділу

Тарас БОРИС